

Lubelska Izba Rolnicza

Lublin, dn. 21 czerwca 2021 roku

Lubelska Izba Rolnicza

ul. Pogodna 50A/2

20-337 Lublin

Agencja Nasienna Sp. z o.o.

ul. Jana Dekana 6E, 64-100 Leszno

Lubelska Izba Rolnicza, działając w imieniu i na rzecz rolników, których interesy reprezentuje zwraca się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii udzielania przez rolników informacji o wykorzystaniu materiału siewnego objętego ochroną na poziomie krajowym.

Obecnie, rolnicy są wzywani przez Państwa do przedstawiania informacji na temat odmian materiału siewnego wykorzystywanego w gospodarstwie, chronionych zarówno prawem wspólnotowym, jak i krajowym.

Na poziomie prawa krajowego, aktem prawnym, który reguluje kwestię trybu oraz sposobu przyznawania i pozbawiania prawa do ochrony wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej przez hodowcę odmiany, a także zarobkowego korzystania z niej jest ustawa z dnia 26 czerwca 2003 roku o prawnej ochronie odmian roślin (Dz. U. z 2021 roku, poz. 213), dalej, jako „ustawa”.

Na skutek wniosku Krajowej Rady Izb Rolniczych, ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie prawnej odmian roślin (Dz.U. z 2017 r., poz. 1238), art. 23a ustawy został uchylony. Art. 23a ustawy nakładał na rolników obowiązek informacyjny w zakresie wykorzystania materiału ze zbioru jako materiału siewnego odmiany chronionej wyłącznym prawem. Z uzasadnienia ustawy zmieniającej wynika, że:

„(...) w projekcie ustawy przewiduje się zwolnienie z obowiązku przekazywania pisemnej informacji dotyczącej wykorzystania materiału ze zbioru jako materiału siewnego oraz wyłączenie z kontroli zgodności przekazanej informacji ze stanem faktycznym także posiadaczy gruntów rolnych, których ogólna powierzchnia przekracza 10 ha - w przypadku uprawy ziemniaka, oraz posiadaczy gruntów rolnych, których ogólna powierzchnia przekracza 25 ha - w przypadku pozostałych upraw roślin wymienionych w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, a także organizacji reprezentujących posiadaczy gruntów rolnych”.

Przywołana ustawa obowiązuje oczywiście wyłącznie na obszarze naszego kraju. Polska jest również członkiem UE. Unia Europejska wprowadziła własne regulacje prawne dotyczące odmian chronionych, wśród nich najważniejsze to:

1/ Rozporządzenie Rady (WE) NR 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin,

2/ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r. ustanawiające przepisy wykonawcze w zakresie odstępstwa rolnego przewidzianego w art. 14 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin.

Powyższe rozporządzenia UE wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Oznacza to, że obowiązek informacyjny wynikający z przepisów unijnych również jest wiążący dla polskich rolników, ale tylko w stosunku do odmian, które są objęte ochroną na poziomie wspólnotowym. Akty prawa unijnego regulują tzw. wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin. Polska ustawa, reguluje tzw. krajowe prawo do ochrony odmian roślin.

Na stronie internetowej Agencji Nasiennej jeszcze w ubiegłym roku, można było znaleźć następującą informację:

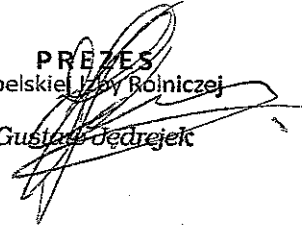
„Rozpoczęliśmy wysyłkę wniosków o udzielenie informacji odnośnie skorzystania z odstępstwa rolnego w sezonie wiosennym 2020 lub w trakcie roku gospodarczego 2019-2020.

Wysyłka odbywa się w oparciu o przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin oraz Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1768/95 z dnia 24 lipca 1995 r., ustanawiające przepisy wykonawcze w zakresie odstępstwa rolnego (...), a nasze wnioski dotyczą tylko odmian chronionych wyłącznym prawem na poziomie wspólnotowym. W udzielanej odpowiedzi mogą jednak Państwo uwzględnić również odmiany objęte ochroną na poziomie krajowym, jeśli wysiali je Państwo ze zbioru we wskazanym okresie, ale jeszcze nie rozliczyli się za odstępstwo rolne (...).”

Tymczasem, w tym roku rolnicy zostali wezwani do przedstawienia informacji zarówno o odmianach chronionych prawem krajowym, jak i wspólnotowym.

Obowiązek udzielenia informacji o odmianach chronionych prawem wspólnotowym, jak najbardziej istnieje. Polska jest członkiem Unii i jest zobowiązana respektować akty prawa unijnego i bezpośrednio je stosować. Natomiast po uchyleniu art. 23a ustawy, Lubelska Izba Rolnicza poddaje pod wątpliwość zasadność wzywania rolników do udzielania informacji o odmianach chronionych prawem na poziomie krajowym, chyba, że chcą udzielić takiej informacji z własnej woli. W szczególności, że jeszcze rok temu informowali Państwa rolników o tym, że przedstawienie informacji o wykorzystaniu materiału siewnego objętego ochroną na poziomie krajowym nie jest obowiązkowe.

W związku z powyższym, wnosimy o wyjaśnienie tej istotnej kwestii i zajęcie stanowiska w sprawie. Biorąc pod uwagę, że rolnicy, którzy otrzymali wezwania mają jedynie 30 dni na udzielenie informacji, prosimy o potraktowanie sprawy jako pilnej oraz uzasadnienie swojego stanowiska.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Gustaw Jedrejek